

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep
0033 OSLO

Vår ref.: 1800695-2 - 008
Vår dato: 2.3.2018

Deres ref.: 18/702
Deres dato: 6.2.2018

Saksbehandler: Janne Steen Haugen

Innspill til høring fra Europakommisjonen om endrede regler for fritt varebytte

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) viser til brev av 6. februar 2018 med høring av forslag til to forordninger fra Europakommisjonen av 19. desember 2017 som omhandler endrede regler for fritt varebytte i det indre marked. Høringen gjelder Europakommisjonens forslag til revisjon av de delene av forordning (EF) 765/2008 som gjelder markedstilsyn, COM (2017) 795, og Europakommisjonens forslag til forordning om gjensidig godkjenning COM (2017) 796 som skal erstatte forordning (EF) 764/2008. Det fremgår av høringsbrevet at det særlig bes om tilbakemelding på om de virkemidlene som Europakommisjonen foreslår anses som egnede og om forslagene kan sies å ha særskilte negative konsekvenser for norske virksomheter og tilsynsmyndigheter.

Nkom er ansvarlig markedstilsynsmyndighet for radioutstyr og annet utstyr til elektronisk kommunikasjon som dekkes av harmonisert regelverk. Nkoms tilsyn gjelder derfor ikke varer som faller inn under det ikke-harmoniserte vareområdet, det vil si dagens (EF) 764/2008 og forslaget COM (2017) 796. Nkom har ikke kommentarer til denne del av høringen.

Når det gjelder Europakommisjonens forslag til endringer i forordning (EF) 765/2008, COM (2017) 795 har Nkom følgende kommentarer:

Krav om autorisert representant for varen i EU dersom produsenten ikke er etablert i det indre marked og varen ikke har en importør

Nkom er generelt positive til tiltak som kan bidra til bedre og enklere kontakt med ansvarlige markedsdeltakere i forbindelse med markedstilsyn. I den forbindelse anses det at den autoriserte representanten kan spille en viktig rolle og at det derfor er hensiktsmessig å gjøre

denne rollen obligatorisk i tilfeller hvor produsenten ikke er etablert i det indre marked og varen ikke har en importør. Vi kan imidlertid ikke se at det er helt klart hvilke tilfeller dette vil gjelde for i praksis. En importør er definert i regelverket som «enhver fysisk eller juridisk person etablert i Fellesskapet som bringer et produkt fra en tredjestat i omsetning i Fellesskapet». Med en så vid definisjon av importør stiller vi spørsmål ved hvorvidt forslaget om krav til autorisert representant vil innebære noen endring i praksis.

Partnerskapsavtaler mellom markedstilsynsmyndigheter og næringsdrivende

I henhold til forslaget artikkel 7 kan det inngås partnerskapsavtaler mellom markedstilsynsmyndigheter og næringsdrivende hvor markedstilsynsmyndigheten kan tilby råd og veiledning til den næringsdrivende om den harmoniserte lovgivningen på området aktøren opererer i. Dette skal markedstilsynsmyndigheten kunne ta seg rimelig betalt for. Som det fremgår av høringsbrevet må rollen som markedstilsynsmyndighet og den kontrollfunksjonen dette innebærer avstemmes mot en rådgivende rolle man kan ta seg betalt for. Nkom stiller i den forbindelse spørsmål ved om det blir vanskelig å skille på disse rollene i praksis, og at det kan oppstå vanskelige problemstillinger knyttet til råd som er gitt i forkant av tilsyn og oppfølging ved tilsyn i ettertid. Det vil være svært viktig med klare grenser mellom myndighetsrollene for at dette skal kunne fungere etter hensikten. Vi stiller også spørsmål ved hvor grensene går for den generelle informasjons- og veiledningsplikten vi som forvaltningsorgan er pålagt gjennom forvaltningsloven og som en naturlig nok ikke skal ta seg betalt for, og rollen i en eventuell partnerskapsavtale som en skal kunne ta betalt for. I tillegg finnes det jo i markedet, inkludert Norge, test- og sertifiseringselskaper som tilbyr slik rådgivning, og dersom myndighetene skal opptre som en konkurrent i dette markedet kan det få uheldige implikasjoner for disse selskapene.

Intensjonsavtaler (memorandum of understanding) mellom markedstilsynsmyndigheter og «stakeholdere»

I forslagets artikkel 8 legges det til rette for at markedstilsynsmyndighetene kan inngå samarbeid med aktører som næringsliv, næringslivsorganisasjoner eller forbrukerorganisasjoner for å undersøke enkelte geografiske områder eller produktkategorier. Videre at informasjon som de nevnte aktørene henter inn i dette samarbeidet kan brukes av markedstilsynsmyndighetene i senere arbeid. Nkom er positive til innføring av en slik mulighet i regelverket og anser at et slikt samarbeid kan hjelpe markedstilsynsmyndighetene til å forstå markedsforholdene bedre samtidig som markedsaktørene blir bedre kjent med myndighetsperspektivene. Dette vil kunne gi bedre og kanskje til og med avgjørende kunnskap om markedet for å kunne gjøre de risikovurderinger som regelverket legger opp til. Nkom anser at et slikt samarbeid vil bidra til å løfte markedstilsynsmyndighetenes kompetanse på utviklingen som igjen kan bidra til mer relevante tilsyn samtidig som behovet for kontroll muligvis kan reduseres.

Organisering av markedstilsyn og opprettelse av et kontaktpunkt (single liason office)

Artikkel 11 i forslaget innebærer at hvert medlemsland skal utpeke et kontaktpunkt (single liason office) som skal være ansvarlig for å koordinere håndhevingen og markedstilsynsaktivitetene i landet. Det følger av høringsbrevet at det etter departementets syn fremstår som at dette kontaktpunktet er tiltenkt en operativ rolle ved at det skal koordinere markedstilsynsarbeidet. Videre at dersom forordningen vedtas slik forslaget ligger, må det vurderes nærmere hvor ansvaret for dette kontaktpunktet skal plasseres i Norge. Nkom er positive til tiltak som kan styrke koordinering av markedstilsynsarbeidet på tvers av sektorer. Koordinering er slik vi ser det avgjørende for å kunne føre risikobaserte tilsyn på tvers av sektorene slik regelverket legger opp til. I Norge som i resten av Europa er ansvaret for markedstilsyn med produkter fordelt på ulike sektorer, samtidig som flere produktkategorier kan dekkes av flere ulike direktiver. I tråd med den teknologiske utviklingen vil det tradisjonelle skillet mellom ulike produktkategorier i mange tilfeller viskes ut. Som et eksempel vises det til at en stadig større andel av produkter som gjøres tilgjengelig på markedet har en funksjon som er helt avhengig av elektronisk kommunikasjon for å kunne fungere etter hensikten. Dette ser vi i klær, kjøretøy, luftfartøy, leker, husholdningsapparater og andre produkter som er koblet til internett. Nkom har ansvar for ivaretagelse av elektronisk kommunikasjon og produkter som anvendes for elektronisk kommunikasjon. Vi ser allerede i dag behovet for å koordinere med andre myndigheter for å få frem ulike risikobilder og for å kunne føre tilsyn der det er viktig for samfunnet.

Krav til markedstilsynsmyndighetenes myndighet og virkemidler

I artikkel 14 i forslaget oppstilles det minimumskrav til markedstilsynsmyndighetenes myndighet blant annet myndighet til å innhente informasjon fra de økonomiske aktørene, å foreta revisjoner, tilgang til dokumentasjon uavhengig av hvilket sted denne oppbevares, myndighet til å foreta inspeksjoner, myndighet til å ta vareprøver, videre å foreta kjøp av varer under falsk identitet samt å kunne ilegge straffetiltak. Nkom har allerede i dag tilgang til mange av de foreslåtte virkemidlene i lov om elektronisk kommunikasjon og anvender disse aktivt i forbindelse med markedstilsyn. Nkom anser at det er viktig med klare hjemler for å kunne reagere ved brudd på regelverket, og at brudd på regelverket i størst mulig grad håndheves på lik linje i hele EØS. Nkom har i dag ikke hjemmel til å foreta kjøp av varer under falsk identitet og ser at selv om vi har hjemmel til å kreve at produkter sendes til oss vederlagsfritt for kontroll kan dette ofte ta lang tid. Vi må ofte purre og varsle tvangsmulkt før utstyret blir sendt til oss for kontroll. Vi ser også at i stedet for at utstyret sendes til oss for kontroll så velger importøren eller distributøren i mange tilfelle heller å stanse salget. I slike tilfeller vil tilsynsmyndighetene ikke få verifisert hvorvidt utstyret oppfyller kravene eller ikke og kan ikke ta eventuelle avvik videre til produsent. Utstyr med avvik fra regelverket vil da potensielt fortsatt bli solgt i andre EØS land. Vår oppfatning er at muligheter for å kjøpe utstyr under falsk identitet vil effektivisere og gjøre innhenting av produkter til kontroll enklere for markedstilsynsmyndighetene.

Mulighet for å kreve at økonomiske aktører betaler for tester av utstyr som ikke oppfyller kravene

I artikkel 21 i forslaget er det foreslått at markedstilsynsmyndighetene skal kunne kreve at økonomiske aktører betaler for eksempel for testing av utstyr som det viser seg at ikke oppfyller kravene. Dette vil etter Nkoms vurdering kunne være et incitament for aktørene til å opptre i tråd med regelverket. Nkom er imidlertid i tvil om aktørene kjenner godt nok til reguleringen til at dette vil anses som et forholdsmessig virkemiddel. Markedet består av mange små aktører som dette vil kunne slå uheldig ut for, dersom de blir pålagt å betale for tester av utstyr som i mange tilfeller kan være svært dyre. Bruk av et slikt virkemiddel vil også kreve at det gjøres et visst antall tilsyn, slik at ikke enkelte aktører kommer særlig uheldig ut.

Krav til samarbeid mellom markedstilsynsaktørene i ulike EØS-stater

Kapittel seks oppstiller krav til samarbeid mellom markedstilsynsaktører i ulike EØS-stater. Det innføres en plikt til å dele informasjon, utføre undersøkelser og iverksette håndhevingstiltak på anmodning fra markedstilsynsmyndigheter i andre EØS-stater. Det er i høringsbrevet vist til at det kan diskuteres hvordan man ser på det forhold at en tilsynsmyndighet i et land kan pålegge en myndighet i et annet land å utføre visse oppgaver. Samtidig er bestemmelsene utformet slik at myndigheten som mottar henvendelsen har et betydelig grad av skjønn ved måten de velger å utføre henvendelsen på. På generelt grunnlag er Nkom positive til tiltak som kan effektivisere og forbedre markedstilsyn med varer i det indre marked, og det er slik vi opplever det et klart forbedringspotensial i samarbeidet mellom markedstilsynsmyndighetene i EØS. Vi anser at bestemmelsene i kapittel seks gir markedstilsynsmyndighetene tilstrekkelige muligheter for anvendelse av skjønn uten at en binder seg i for stor grad ved anmodninger fra andre EØS-land om informasjon eller virkemiddelbruk.

Med hilsen

Elisabeth Aarsæther
direktør

Bjørn-Erik Eskedal
fungerende avdelingsdirektør

Dokumentet er godkjent elektronisk og ekspedert uten underskrift

Kopi Samferdselsdepartementet, Postboks 8010 Dep., 0030 OSLO